

ANY V

NÚM. 222

BARCELONA 25 NOVEMBRE 1892

Copia fot. de A. Esplugas.

Es lo tipo mes cabal,
per dona de concejal.

LA INFORMACIÓ

o 's parla de res mes.

Al safreig, á la taberna, al cassino, al teatro, l'informació que s'está practicant als actes del Ajuntament, es objecte de totes las conversas.

Y tothom hi diu la seva.

—Escolteu, Tuias—pregunta una bogadera á una dona qu'está rentant al seu costat—¿qué 'n sabeu de l'aspecció, vos que teniu lo marit buro?

—Que pera descobrir si hi ha hagut contrabando, lo governador hauria de tenir una burxa mes llarga que la qu'usa 'l meu home. ¿Qué trobará regirant paperots? ¡Ves si en los papers ho farán constar qu'han fet *corre l'unghal*! ¡Deixessin fé al de casa, aviat los trobaria als *granucas*!

—¿Y volen dir que 'ls regidors no tenen por de que tota la guardia civil del plá de Barcelona se 'ls emporti allá hont disposi lo *quesu*?

—¿Ahont voleu que 'ls portin? ¿Al Tibidabo á fer una costellada? No veheu qu'á Espanya no hi ha justicia. Si n'hi haguès lo meu home ja fora cabo del *Ramo de Consumos*, ab sis ó set medallas.

—Per *medallas* que no 's queixi. L'altre dia lo vaig veure al Portal de Sant Antoni, qu'anava plè de *Uán-tias*.

—Si, ja veureu, pobret, com qu'es tan *antaligent*, á la nit quan plega passa unas quantas bufetas d'oli, sense pagar drets... y qui oli maneja... la brusa se 'n unta.

—¿Y diguen, Tuias? Si treuhen aquets regidors, nos deurém quedar sense.

—¡Ay, fil'a no n'hi ha poch qu'esperan tandal! Hasta uns que s'anomenan 'ls *Uigats* me va dir lo de casa que volen ficar lo nas al Ajuntament.

—Sempre se fa una ventatja.

—¡Ah, vamos, ja'us comprench! Ho diheu perquè en un cas de que tinguessin d'enviarlos á presiri ja no haurian de *lligarlos*.

—Ara que m'en recordo: ¿sabeu qui vaig veure aquest dia? á n'aquell tipo que li deyam *Lo Xato* quan anavam á sarau á las festas.

—A propòsit, ell es lo que dihuen los diaris que va encararse ab lo governador y ab aquella *barra* que Deu li va concedir va dirli: "Escutcha V... Sr. D. Gobernador: esta *aspecció* será un drama triste ó un sainete del Saldonio y la Margarida?—*Tal vegada sea un baile de año cuan acompañamiento de garrotadas que no paren hasta Ceuta*—m'han dit que va contestarli lo Gobernador perquè s'anés enterant de com marxaria aquest *tinglado*.

Pero, deixém estar á las dos bogaderas, ja que totes las del seu ofici tenen fama de xarrayres y embolicadoras y encaminemos al saló de descans de qualsevol teatro de la ciutat de las Trampas, ab la seguritat de que sentirem parlar de la qüestió palpitant.

Efectivament, en lo saló d'un teatro de la capital, trobém discutint acaloradament á un periodista, un propietari y un regidor.

Acostemshi.

L'última de las personas citadas, exclama dirigintse al periodista:

—¡La Prempsa té la culpa de la excitació del públich!

—No ho nego—contesta l'interpelat—pero 'ls actes d'alguns de vostès que 's titulan moralisadors, han obligat á la Prempsa á iniciar una campanya noble y digna de desenmascarament y cástich. Oreguim, 'l qu'estigui net de tota culpa, esperaré ab lo cap alt y la conciencia tranquila totes las informacions encaminadas á depurar los seus actes.

—Pero, de moment, se posa en un mateix lloch á tots nosaltres. ¡Aixó es una infamia!

—Miri—adverteix lo propietari al regidor—si 'm vol creure, no s'emboliqui.

—¡Oh! 'm fa riure vosté. Acceptant lo criteri del senyor, hauriam d'aplaudir lo del corresponsal "Felipe," de *La Publicidad*, qui manifesta al tractar dels empleats del Ajuntament de Madrid, en una de las sevas últimas cartas que los bons y 'ls dolents han de pagar per igual.

—Permetim, Sr. Dallonsas. Lo corresponsal "Felipe," en aquesta ocasió 'ns ha demostrat qu'era una vritat com una casa aquell refrá que diu: "De tevas á mevas... Quan á n'ell li van pendre la cátedra que desempenyava, la seva opinió va ser molt diferen a. Y apart de tot lo dit, jo no censuraré que sempre que resulti degudament probada la culpabilitat d'un empleat gros ó petit, se li apliqui 'l cástich que mereixi, desposehintlo del seu empleo y enviantlo á presiri si es necessari; pero, no puch aprobar que per netejar las oficinas de pillos, se n'expulsi á tots los seus empleats. Uu de bó que n'hi hagi fá la disposició arbitraria. Y mes encare: considero que la causa de que 'ls empleats dels municipis son de lo milloret que corre, no es altra que la estabilitat que casi en tots ells disfrutan; exposemos á las contingencias d'una expulsió injusta y en lloch de moralisarlos los embrutirém.

—¿Douchs, per qué 'ns atacan á nosaltres sense fer distincions?

—Dispensi; nosaltres senyalém únicament immoralitats, á fi de que, per qui correspongui, s'indagui qui las ha comesas. Li repeteixo: volém que 's depurin los fets. Si de la informació resulta que vostès son un modelo d'administradors, no 'ls escatimarém las nostras alabansas. Aquesta depuració servirá al menos pera que los Ajuntaments sucesius, sabent que 'l públich ha sortit del seu indiferentisme, procurin enmotllar los seus actes á la recta y sana administració.

—Ja veurá; nosaltres no tenim cap paga.. hem d'abandonar los nostres negocis, y si honradament podem guanyar algun quarto exercint lo nostre cárrech me sembla que no es censurable.

—Deploro que 'l cárrech no siga retribuít; pero m'indigna al mateix temps,—per qué comprench los motius qu'impulsan á ferho—que 's paguin los vots y 's cometin tupinadas. Lo que no entench es que en los municipis hi hagi qui puga guanyá algun quarto honradament.

—Com l'hi explicaré jo... per exemple...

—Si, ja veurá—afegeix lo propietari—nosaltres los que tenim fincas á la barriada X. vam prometre al Sr. que si'ns feya concedir lo major número possible de milloras, encare que 'ls altres barris quedessin descuydats

li fariam un bon regalo, y com que vá cumplir ab nosaltres, li vam entregar un fondo de dos cents duros que teniam... y tothom va quedar content.

—Ménos 'ls vehins que no tenian padrí. Abreviem, senyors: si m' haguessin manifestat aixó en un princi-

i, ja no hauriam enrahonat tant. D' aquí vè 'l mal; si no hi hagués encubridors no hi hauria lladres.—

Lo periodista tenia rahò.

LLICENCIAT VIDRIERAS.

Missiva-contestació

à
JOSEPH M.^A CODOLOSA

Apreciat Codolosa:
m' encarrega 'l director
que jo li fassi 'l favor
de contestá alguna cosa
á la missiva graciosa
que tu li has escrit abans;
pus que á mes de ser bastants
sos qué-fers, ab certa gent,
diu que lo mes convenient
es no embrutarse las mans.

Y ja que jo en la qüestió,
aixís hi tinch de terciá,
t' haig de dir que no veig clá
lo motiu de tanta pó.
Sé que abans, 'n P. del O.,
tan á caball com á péu,
ell sol valia per déu;
tothom ho diu, y jo ho sio;
un cop, en un desafió,
va tallá 'l dit xich d' un péu.

També se que á un tal Pascual
fundador d' un cert diari,
per haverli dit: farsari,
ó altra cosa cuasi igual,
Com Don Nunyo del Parpál
volgué venjar tal afront,
y ab grans crits de: ¡voto al mon!
á Sant Boy, y al peu d' un abre,

d' un terrible cop de sabre,
li va fe un *morat* al front.

Y si m' es fiel la memoria,
també un cop va abarbatá
á un literát castellá
nomenat: *Bobo de Còria*.
Y segons conta la Historia
sino 'l vá posá á parí,
va ser perque li va dí
que per armas ell triava,
(y no era per pòr... ho jurava.)
¡Horror!... lo filabarquí.

Ara, son temperament
ja ha fet cambi radical.
Aquell diari *El Federal*
ho mostrá palpablement.
Be n' hi va dir!... ¡Deu potent!
jo crech hasta cap de bou;
en sí; lo deixá com nou
qu' hasta pensarhi encaparra,
pero l' home, ab molta barra,
s' ho va escoltar com qui plou.

No aném tan iluny: dias passats,
un d' aquells que las atissa
li va dar la gran pallissa
al sortir de Novedats.

Los que ho van veure, espantats,
cridavan: ¿qué succehirá?
¡Pegar á n' en P de K.!
¡Estobar á n' P del O.!
y ell... se va calá 'l *chapeau*;
va espolsarse y se 'n va aná.

Ja ho véus ara si n' hi han dit...!
Se 'n podria fe una llista;
fins l' insuls *Catalanista*,
aquell diari escarransit,
l' ha deixat... aixís petit,
que ni per mosso de quadra;
Fins no sè si li ha dí: Lladre.
Lladre literari... véus...
tú mateix... y qué ha fet?... Rés.
Y aixó fa... *mosso d' Esquadra*?

Aquelis fillets del teu cor
poden estar ben tranquils,
qu' es avuy un llepa fils
'l que abans era 'l terror.
Créume, Pep, no tingas por
que 't fassi ré aquell babieca,
que si de sofert no P. K.,
ja has vist com li fan fer K. K.,
y sols dona cops d' estaca
als llonguets que hi ha á la fleca.

CLARA SOL.

TOT ME MAREJA!

Me *mareja*, lectors, lo xaretlo,
me *marejan* las onas del mar,
me *marejan* las nenas bonicas,
me *mareja* l' olor del quitrá,
me *mareja* lo fum del tabaco,
(es á dir, si es tabaco d' estanch)
me *marejan* los crits y 'l bullici
y 'm *mareja* 'l mirá un restaurant.
Me *mareja* l' aná en lo tranvía,
me *marejan* las voltas del waltz,
me *marejan* las llums del teatro
y 'm *mareja* l' Ensanxe ab son fanch.
Me *marejan* las didas y sorges
que se 'n van á la Plassa Real,
me *mareja* l' hivern perque gela
y 'm *mareja* l' estiu endiablát.
Pero encara molt mes me *mareja*
lo meu sastre venintme al detrás,
á tot' hora, volent que li pagui
una capa... que 'm vaig empenyar.

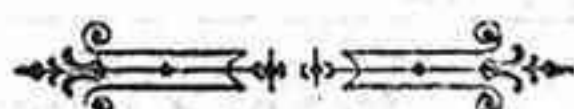
R. BALCELLS BELLVÉ.

De mon Album

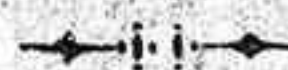

L' altre dia en lo teatro
(sent funció de las de moda)
varen posar en escena
el gran drama *Barba Roja*
y per donar fi á la festa
van fé *Ura senyora sola*.
Mes davant de mon assiento
una senyora molt grossa
va posarse per desditxa
no més per ferme nosa
perque com que soch petit,
detrás aquella senyora
l' únich que de tot vaig veure
va se..... *una senyora sola*.

J. MIRALLES.

UNA CONQUISTA

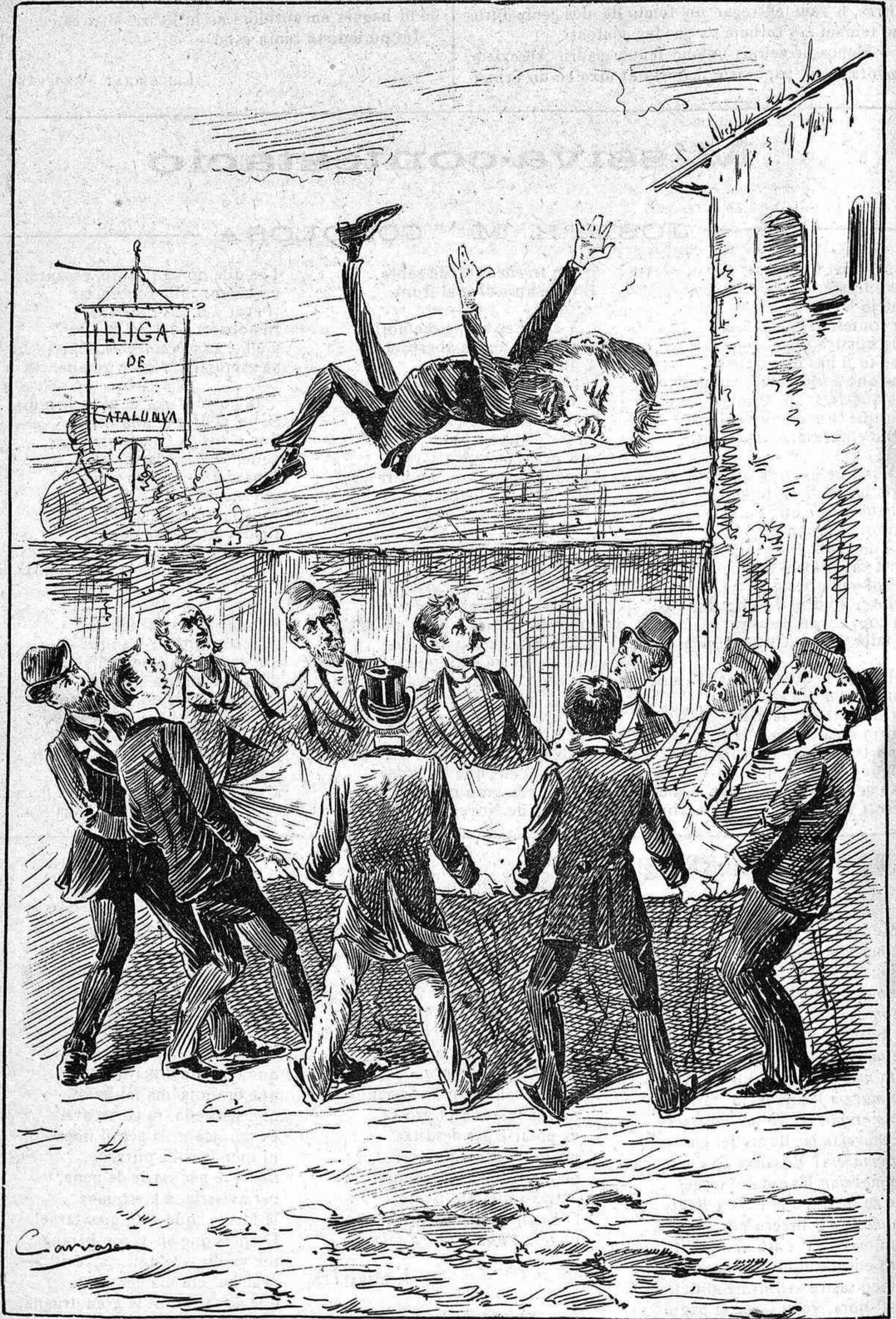

Era de nit: no plovia
y encare que serenat,
pe 'l carrer molt fanch hi havia
y jo á una nena seguía
com un caball desbocat.
Com un gosset al darrera
li deya que la estimava
que tota ma ditxa n' era
que era tota ma fal-lera
que sens ella 'm corsecava.
Pero... ¡cá!... la gentil nena
ni menys volia mirarne,
fins que per sortir de pena,
per avisarla, á l' esquena
la toco... ¡qué vaig guaytarnel!
Després que ab veu soberana
me va dir:—¡Fugi... atrevit!...
vegí qu' era ma germana,
que aquell jorn, la gran truana,
portava un altre vestit.

FRANCESCH TORRES.

EN DONDE LAS DAN...

—Aul... y tornans á buscá 'l cos.

FOTOGRAFÍAS

Prats 92

—Mira noy aquella perdida.
—Voto á... la regidora! ara si que son tal para cual.

LO TAP DE SURO

ACABO de parlar ab un de molt entés, que, cansat de corre mon, ha tornat á ma vila ampurdanesa, un de los centres mes importants d' eixa industria sens rival, per ara, gracias á la inteligencia de nostres obrers y á l'activitat de nostres fabricants, que se desvetllan pera sostenir ben enlayre 'l pabelló catalá, en aquesta materia.

Lo tap en questió emprengué un jorn lo viatge empresonat ab altres deu mil companys dins d' una bala, camí de la Champagne, y no tardá gayre en ésser col·locat á la forsa dins lo estret coll d' una ampolla plena del renombrat vi espumós d' aquella terra, com centinella encarregat de tancarli 'l pas.

No cal dir que cumplí dignament sa missió.

Catalá de bona rassa y de bona vena, no hi ha ningú que pugá d' ell burlarse.

Prou lo líquit alsant bombollas intentava tirar per terra sa enteressa, matantlo á pessigollas; pero, trevall perdut: nostre tap no abandoná sa garita, fins que 'l tallant cayre d' una eyna de ferre, segant al final d' un banquet lo fil que ab lo vidre 'l retenia, l' hi doná é comprendre que había sonat l' hora de sa llibertat.

Llavors, saltant de alegría, d' un bót fins tocá al sostre, causant una detonació que fou rebuda ab general aplauso.

La desgracia, que també existeix pera 'ls taps com per las personas, se ficá ab éll per carambola y ab tal motiu se sentí un día rodant per forsa al cayre d' un ganivet que vá empetitirlo.

Desde allavoras ha vingnt á menos.

Jo vaig trobarlo, tornant de Barcelona á ma vila, en un reonet del vagó que 'm conduhia.

Havía ell permanescut una temporada rodant de Ceca en Meca per la ciutat dels comtes, y n' había sortit tapant la botella de vi que un previsor viatjer s' endugué pera apagar sa sét durant lo tragecte.

Allí fou ahont va contarme somicant, tota sa historia.

Mes que á plorar sa desgracia, lo impulsava á queixarse la costum tant en boga á Barcelona de aceptar los taps poch saludables, de cauchouc y los taps de vidre; costum equivalent á un decret de guerra á mort contra los taps de suro, sens que los catalans tingan en compte al procedir tan injustament, que los taps de suro portan lo sagell honrós d' una industria eminentment ampurdanesa, y qu' es lo Ampurdá una regió de Catalunya.

Pesi á qui vulga, lo tap tenia molta rahó.

Lo xiulet de la máquina del tren me indicá que aquest acabava d' arribar á la estació en que debía jo abandonarlo y vaig escabullirme junt ab altres mortals, deixant al tap entregat á sas meditacions lloables y justas.

FRANCESCH MARULL.

Epigramàtich

Dos juheus s' en varen aná á demaná una audiéncia á casa d' una eminéncia: un molt rich americá. Mes com anavan molt bruts (puig eran juheus al tí) lo secretari 'ls va dí: —¿Ahont aneu, aixís perduts? Si ab aqueixa porqueria anessiu al seu davant estich segur que al instant al carrer vos tiraría, Si veure 'l tant os precisa á casa vostra os anéu y un cop allí vos mudéu per lo menos, la camisa; apa aneu que ja feu nosa. —Anemsen, donchs, a mudá la roba—van contestá— aixó si qu' es poca cosa. Mes al cap de breus instants altra volta 's presentaren y l' audiéncia demanaren, anant tan bruts com abans. —Ep, ¿que 'm voleu enganyá? los va dir lo secretari. —¿Y ara? no; tot al contrari, un dels dos va contestá. —Ell la meva s' ha posat y jo la del meu company; aixís es que sense engany de camisas hem mudat.

JOAN MANUBENS VIDAL

¿On' hem de fer?

A una dona del carrer qu' encara 'm prén per solter.

¿Vol ferme 'l favor de no ferm' l' amor tan sense solta? ¿Vol no ferm' l' ullet desde 'l séu quartet ja cap més volta?

¿Vol dirme' qué la empeny á perdre lo seny fent tanta cosa?... ¿Vol tacar son nom als ulls de tothom?... ¿ni sé cóm gos!

¿Véu que, no sent cert, li dirán cap-vert la gent del barri? ¿Veü que ho notarán, y, al últim, tant... tant... mourán xivarri?

¿Véu que un amor tal pot serli fatal?... ¡quina taleya!

¿Véu que ja soch dat (1) ¿Véu que sóch casat?...

¡Y, donchs, que 's creyal!

PEPET DEL CARRIL,

1 Entengui's

HISTORIA VULGAR

METAMÓRFOSSIS

I

L' any passat la vaig coneixer; feya un goig que Déu n' hi dc, vaig demanar sa má blanca y no va donarme 'l non.

Passávam felissas vetllas boy parlant del nostre amor; ella me feya algúns mimos en cambi de mos petóns.

Buscávam llochs solitaris per dirns' lo que 'ns deya 'l cor, y perque no 'ns destorbessin desitjavam estar sols.

II

Aquest any ¡quin' altra cosa! jo y ella casats ja som, y en contes de ser felissos ne vivim com gat y gos.

Passém ara las vespradas sens dirigirnos ni un mot, y los mimos son tirarnos los plats entre cap y coll.

Solets volám estarne abans de casáns los dos, y are vivim ¡ab la sogra, un gatet y dos bessóns!

CANDOR SALAMÉ.

Cosas que fa 'n Roca y Roca

Seguir com un multó á n' en Castelar.
 Fer dramas copiantlos del francés.
 Dir mal del fanatisme com qui més
 y á una jermana monja apadrinar.
 Als regidors ab ira abominar
 jurant no volgué 'n sé, sentne després;
 cridar contra 'ls negocis dels demés
 y més tart als Ayerbes apoyar.
 Predicar á tot' hora germanó
 y viure dret d' esquena com un rich
 mentre 'l pobre pateix de fam y fret:
 Heus aquí retratat aquet minyó
 qu' en *La Campana* 's diu del poble amich
 y 'l fa sempre que pot, beure á galet.

INDALECI PANEROLA

A UNA NINA

¿Recordas per etzar, nineta hermosa,
 que cullint gayas flors per la pradera
 anavam un matí de primavera
 l' herbeta trepitjant fina y flayrosa?
 ¿Recordas los murmullos d' aygua espumosa
 que boy saltironant per la riera
 anava dret al mar molt placentera
 nostres amors cantant tota joyosa?
 ¿Recordas los petons que á sa voreta,
 estant emocionat y sens agravis
 vaig ferte foll d' amor en ta careta.
 surtinte plens de foch de los meus llábis?
 Si recordas aixó de nostra historia,
 á fé de Deu 't dich que tens memoria.

M. GARDÓ FERRER

LOS QUE PROMETEN

A COSTUMAN á ser los que no pagan.
 Lo prometre no fá pobre, diu l' adagi.
 Las promesas serveixen de recurs als que no
 tenim recursos per' quedar bé.
 O als que no volen pagar.
 Abundan molt més los que prometen, que 'ls que
 pagan.
 Un *jo 't prometo* ben dit deixa devegadas més satisfet
 al acreedor que l' import del deute.
 Are, si 'l que ha de cobrar no es amich de vostés ó
 ho es massa, lo lógich es que no s' entengui de prome-
 sas y 'ls busqui rahóns.
 En aquest cas, al darrera d'un rengle de *jo 't prome-*
to, hi sol venir un rengle de garrotadas.
 Perque, es com totas las cosas: si del prometre se
 n' abusa, dú malas consecuencias.

Y... ¡naturalment!
 Las cosas que obligan més á prometre (y á no pa-
 gar) son 'ls *trajes* y 'ls lloguers.
 D' aquí vé que 'ls sastres y procuradors de pisos tin-
 guin lo dit al ull dels parroquians ó inquilinos que
 prometen pagar més bé que 'ls altres.
 L' enmatllevar també 's presta á prometre y no pa-
 gar may.
 Sino, reparin que lo que s' enmatlleva, com més
 aviat se promet tornarho, més tart se torna.
 L' anar á fiar porta també una colla dels que pro-
 meten.
 Aquets son 'ls que viuen.
 D' aquí á endavant nosaltres haurém de ferho: pro-
 metre á tothom y no pagar á ningú.
 ¡Vaya si ho faré! Veyám si fentho me la passaré
 millor.
 Ja 'ls diré si 'm dóna resultat.
 'Ls ho prometo.

J. BARBANY.

GARTA DESGLOSA

A Don Joseph Codolosa
 versaire barceloní.
 Estimat colega: ahí
 vaig enterar 'm d' una cosa
 publicada á LA TOMASA;
 y al llegirho, francament,
 vareig deduhí ingenuament
 que erau un valent tros d' ase
 Dispenséu la llibertat
 ab que us tracto, pró m' admira
 que sens se escritor de fira,
 vos hagu u preocupat
 fins al estrém de buscár
 qui 's vegi ab en P. del O.
 perque arreglí la qüestió
 que us dona tant que pensár.
 ¡Que 'n sou d'ignocent! Jó 'm creya,
 per lo qu' escriu vostre ploma,
 que vós, Pep, erau un home
 que teniau mes *ideya*.
 ¿Tan poca cosa os atissa
 á buscár qui s' encarregui

d' aixó, y d' apuro os tregui?
 ¿Que teniu pór de pallisa?
 Lo qu' es jó, á 'n lo vostre lloch,
 no 'm daría gens d' angunia,
 ni guardaría rencúnia
 de tot aquest tripi-joch.
 Que ve 'n P. del O. y formal
 vol tractar de molestarme?
 donchs jó, per desembrassarme,
 li dich tan sols ¡¡*Concejall!*!
 Res de *sabatot*, ni *llança*,
 ni *xarrasco*, ni *bastó*,
 perquè *tirant* tot aixó
 creguéu, Pep, que rés s' alcanza.
 ¡¡*Concejall!* y si s' altera,
 ¡¡*Regidor!*! Ja veuréu com
 al sentir aixó, tothom
 me li correrá al darrera
 cridántli «vóltal» «la llufa!»
 «gori-gori»; y ell veyent
 que 'l cás li vá malament,
 veuréu que al instant arrufa

'l nás, la barbota 's rásca,
 's torna gròch com la cera,
 y há d' aná á can Formiguera
 per evitarse una básca.
 Creguéu, estimat colega;
 no os donguéu mes desossego
 perque 'l remey que us entrego
 no es pas un remey de pega.
 Es tant radical, que 'm jugo
 un diná á l' Hostal del Sol,
 que no os mourá cap mes vol.
Concejal vol dir .....
 Vos mateix que teniu trassa
 en fer versos, al instant
 apliquéu la consonant
 que no os costará pas massa.
 Entre tant, en tot desori
 que vos dongui mal de cap,
 ara y sempre y á tot drap
 contéu ab en

MÀRCH MARTORI

Sant Martí de Provencals.

INVESTIGACIÓ O PASSATEMPS
EN LA CASA GRAN LA SETMANA PASSADA.

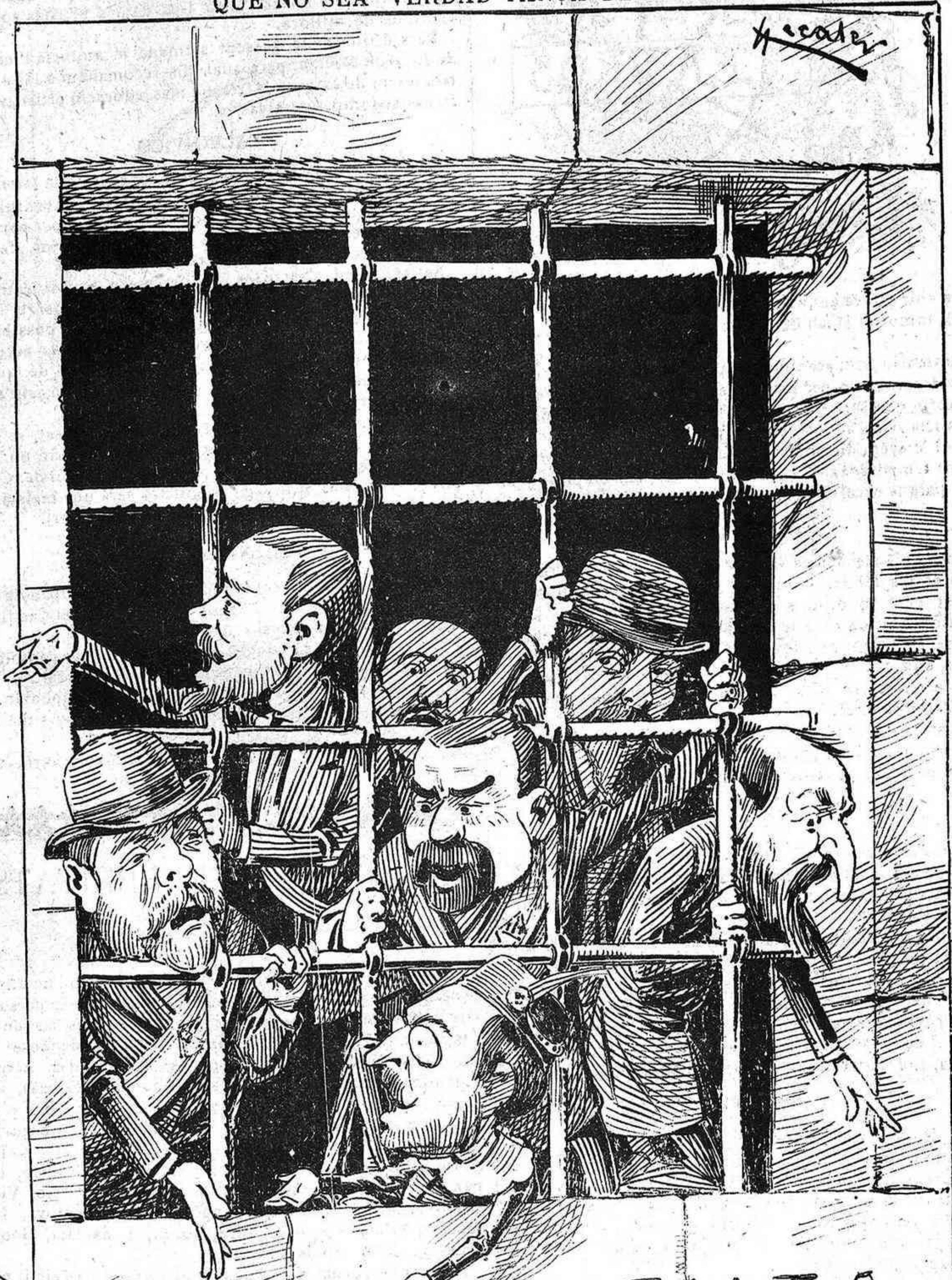

—Y digui, Sr. Sanchez: ¿que 'n resultarà d' aixó;
opereta ó sarzuela?
—(¿?)... me sembla que sera concertant, pero que
algú 'l ballará y tot.

INFORMACIONES GUBERNATIVAS
¡..... LÁSTIMA GRANDE
QUE NO SEA VERDAD TANTA BELLEZA!!....

Escaler

CANGRI DE CEUTA

Senyor Sanchez de Toledo, ¿será aquest lo concertant á que vá referirse?

Si ho fós, Barcelona entera l' aclamaría com á gran compositor y molta gent honrada li donaría las gracias.

PRINCIPAL

Pera ahir estava anunciat l' *estreno* del tan conegut drama del immortal Duch de Rivas: *Don Alvaro o la fuerza del sino*.

Ab intenció hem acentuat la paraula *estreno* ja que tant per lo decorat com per los trajos y demés objectes necessaris, sabem que serà presentat d' un modo tan notable que ab justicia cridarà l' atenció del públich.

Inútil creyém dir que vaticiném que lo *Don Alvaro* de la present temporada serà la pedra filosofal de la empresa y un exitás pera la excel·lent companyia Calvo-Gimenez.

NOVETATS

Desde 'l dia de son *estreno* s' ha representat ab creixent éxit lo drama del Sr. Feliu y Codina: *La Dolores*, haventse destinat pera lo dilluns la funció de *gracia* en honor á son autor, qui fou objecte d' una ovació, principalment al final de l' obra; sent obsequiat ab varis regalos per sos amichs, admiradors y empresa del teatro mentres s' *alfombrava* la escena ab rams de llorer, com ofrena al mérit y talent del obsequiat.

Pera avuy s' anuncia l' *estreno* de la humorada en dos actes, original del escriptor C. Gumà, titulada: *La llanterna mágica*, de qual producció 'n parlarém en lo pròxim número.

ROMEA

Las maduxayres van agradant cada dia mes; segueixen los ensajos de la comedia del Sr. Bordas: *Lo mohiment continuo*.

També atrauen molt públich en aquest colisseu las funcions extraordinarias de cada dilluns.

Pera demá, divendres, está anunciat lo benefici de la primera actriu jove D.ª Carme Parreño pera qual funció sabem que hi ha gran demanadissa, la que naturalment fa esperar una magnífica entrada.

Está pròxim á posarse en estudi un dramét en un acte que ab lo titul de *Al peu de la creu* ha escrit lo nostre amich y company, lo reputat dibuixant D. Ramón Escaler.

CATALUNYA

Abans de comensar la nova temporada rescindí sa contracta la Sra. Abril haventse substituït ab la coneguda triple Sra. Llorens, que debutá 'l dilluns passat y fou bastant aplaudida en la sarsuela *Los zangolotinos* y *La Diva*.

Esperém veureli obras novas pera que logri mes honra artística ja que obras tan manosejadas obtenen á duras penas l' aplauso del públich.

Lo resto de la companyia, casi tot ell conegut, fins dimars últim no lográ atraure l' interés del públich y fou degut al *estreno* de *La czarina*, que á pesar de ser un' obra notable (dintre son género) poch faltá que no naufragués, degut á las intemperancias de la incivilíssada *claque* que sembla vulgui ser duenya de *vidas y haciendas* de la concurrencia que freqüenta aquest teatro.

La czarina, qual llibret es del Sr. Estremera que s' ha acreditat de coneixe lo género vert, té una música deguda al mestre Chapi, qual millor elogi es que 's fá digna de la

repetició, pero no del abus que fan los *serviteurs* de la casa.

En son despenyo se distingiren la Sra Cubas, senyor Palmada y mestre Cotó. Los demés artistas son susceptibles de millora.

Pera últims de la present setmana s' anuncia l' *estreno* de *El gran capitán*, pera qual dia recomaném á las autoritats mirin de exigir á la *claque* mes educació artística y refrenar sos ímpetus salvajes.

CALVO-VICO

Brillantíssim éxit alcansá l' obra d' espectáculo *Batalla de ninfas* representada en lo diumenge passat, haventhi contribuït indubtablement lo bon despenyo per part dels actors, y la espléndida *mise en scene* tant en trajos, decoracions y atrés com en altres artefactos escénichs.

Satsifets poden estar los concurrents á aquest teatro per haver lograt trobar una Empresa que recompensi 'ls esforços del públich y procuri complaurel en tot lo possible, ja que sembla que tant per la varietat com per la escullida companyia de actors contractada, té desitjos de que las funcions que 's dónan en los dias festius obtinguin en lo possible lo favor merescut.

Sabém que vist lo resultat del diumenje passat, se repetirá *Batalla de ninfas* mentres s' está preparant un' obra d' espectáculo en quatre actes, batejada ab lo titul de: *Centenari pe 'ls coloms*, que segons noticias serà una revista satírica-burlesca de las passadas festas del Centenari.

EDEN-CONCERT

Desde dimecres hi actua cada tarde una companyia dramática dirigida per lo conegut actor Sr. Rafael Castillo de la que 'n forma part casi tota sa familia.

Dita companyia ha vingut á substituir á la de pantomima *Ballestry* que anomenavan sens rival y que nosaltres creyém seria una gracia dels caixistas que ho componían.

Felicitém al Sr. Galofre per lo acertat de la substitució.

UN CÒMICH RETIRAT

GALERIA DE CELEBRITATS

Ab aquest titul y ab tamanyo propi pera ferne un álbun especial, s' ha publicat una escullida col·lecció de personalitats artísticas en la que hi constan, entre altras, las senyoras Duse, Borghi-Mamo, Tetrassini, D' Arkel, Mendoza Tenorio, Franceschini, Rossi, Massanés de González, Alverá, Martinez (Joana), García (Fabiana), Martinez (Conxa), Romero, Campos, Folgado, Alba (Leocadia), etc., etc. y los Srs. Rey Amadeo, Vallés y Ribot, Salmerón, Monturiol, Mancinelli (Ll.), Mascheroni, Tintorer, Sarasate, Calvet (Damás), Bofarull, Soler (Pitarra), Balaguer, Gayarre, Labán, Uetam, García Parreño, Valero, Romez, Mario, Vico, Calvo (Ricardo), García (Domingo), Riutort, Fontova, Lorenzale, Novas, Planas, Galofre, Rosell, Bonaplata, Goula, Edisson, Giró, Pereda, etc., etc.

A pesar del esmero ab que aquets retratos han sigut presentats é impresos sobre paper-cartulina, lo preu de cada exemplar es sols de

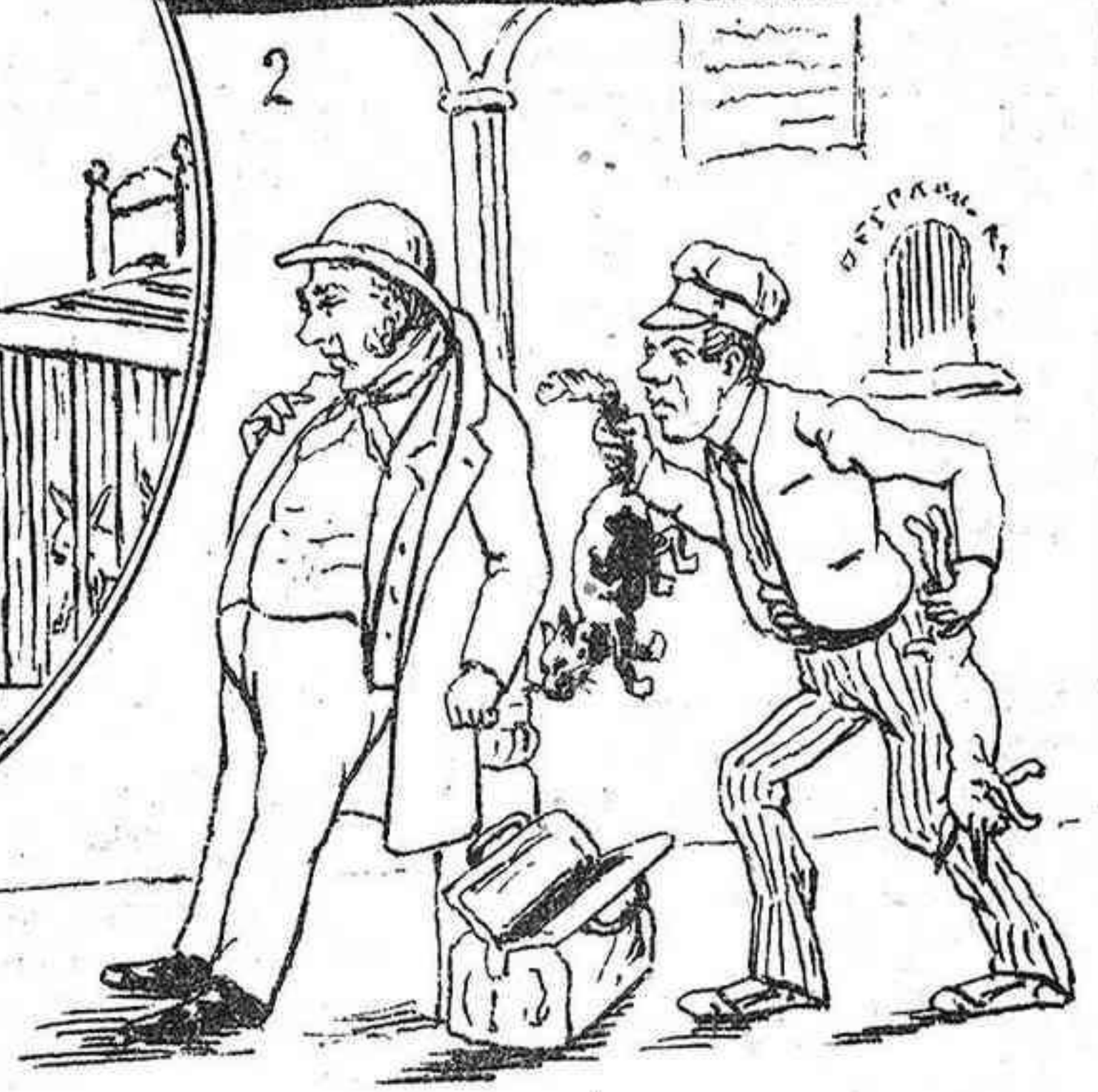
10 CÉNTIMS

Pera los senyors col·leccionistas tenim reservats un reduhit número de col·leccions, sens augment de preu.

GAT PER LLEBRE

Despido d' un Arcalde

CANSONETA

I

Si bè un xich apesarat,
faig entrega de la vara;
perque sapiguen qu' encara
tinch vergonya y dignitat.

Puig vista la oposició
que la *prempsa*, injustament,
ha fet a un Ajuntament
que 's deixa menjár de bó,

No 'm quedava altre recurs
que tocar, com faig, lo dos;
mes abans, si no 'm vé tos
vaig á fervos un discurs,

Discurs que farà plorá
á quants diuhen mal de mí:
—*Alguns concejals*—¡Ji, jil
—*Tot lo públich*—¡Já, já, já!

II

—Jo no sè si es que sabeu
—mes per si no, us ho diré—
que soch un home de bé
criat en lo temor de Deu.

Com un desitj natural,
sempre sigué mon anhel,
ficar lo nas en la mel
del rebost municipal.

Y ab eixas disposicions
un cop lo turró hi tastat,
so tingut per la ciutat
colossals *inspiracions*

Poguentvos assegurá
que un pare perdu en mí:
—*Alguns concejals*—¡Ji, jil
—*Tot lo públich*—¡Já, já, já.

III

—Amich de las *bonas obras*,
bullía en mon cap la deria
de fer guerra á la miseria
curant lo neguit dels pobres.
No apeixantlos ab gallinas

xarel-lo, ranci y pa blanch
mes sí donantlos de franch
empultres y medicinas.

D' eix modo en lo seu desvari
podian jurá ab greu clam
que no 'ls matava la *sam*
pero sí l' apotecari.

¿Podía ser mes humá
escursant lo seu sufrí?
—*Alguns concejals*—¡Ji, jil
—*Tot lo públich*—¡Já, já, já.

IV

Pensava fundá hospitals
alegres, ab fonts y abres,
y un dipòsit de cadavres,
—ja 's comprén,—municipals—

Cadavres reals, no ficticis,
puig avuy que 'ls *drets* son *torts*
una provisió de *morts*
pot donar grans beneficis.

Sobre tot als que militan
en pro dels *constituïts*,
que per sortir elegits
sempre algún mort necessitan,

y al *dipòsit* ficant má
no tindrian qu' escullí...
—*Alguns concejals*—¡Ji, jil
—*Tot lo públich*—¡Já, já, já!

V

Sent amich de la justícia,
la idea també hi tingut;
sapiguent qu' un es mes brut
quan mes mostra la brutícia

(á fi de fer bona bassa
y evitar algún mareig)
construir un gran *safreig*
y fer la *bogada á casa*.

Aixís un obrant com vol
may l' escándol lo contrista,
ni un *xarrayre periodista*

li treu los *drapets al sol*.

Mes ja no 's pot evitá
bruts quedéu perdentme á mí!
—*Alguns concejals*—¡Ji, jil
—*Tot lo públich*—¡Já, já, já!

VI

Protegit als meus semblants
ja sabéu que ab fets y lógica
una *Colecció zoológica*
so reunit de las mes grans.

Lloros, cierrros, llops, guineus,
serpents, furas y algún *mico,*
aucells de rapinya y *pico*
y *elefants*... de quatre peus.

Me han causat tantas molestias,
qu' hi olvidat en tots moments
á los pobres indigents
per cuydarme de las *bestias*.

Creyent que qui las veurá
no podrá olvidarme á mí.
—*Alguns concejals*—¡Ji, jil
—*Tot lo públich*—¡Já, já, já!

VII

—Que so, en fi, un home de *cap*
he demostrat mes de un cop
y encar que amich del *arrop*,
ningú 'm pot retreure 't *rap*...

Que si un desfalch de pessetas
resulta en algún embull
puch dirvos ab molt d' orgull
que me 'n vaig ab las mans netas.

Y si bè á tohom rebaixa,
si es que terho l' interessa
ja té ordre la *Mestressa*
de registrar-me la *caixa*;

puig cap altre 'n trobará
que ab mí puga competí...
—*Alguns concejals*—¡Ji, jil
—*Tot lo públich*—¡Já, já, já!

JOSEPH M.ª CODOLOSA.

Campanadas

Se 'ns assegura que abans d' haverse comensat la actual
temporada en lo teatro de Catalunya (Eldorado), rescindí
sa contracta la Sra. Abril coneguda actriu dramática (de
poch temps artista lírica) alegant serli massa gran lo géne-
ro *chico* y resistintse á tornar lo préstamo que tenía adelantat

Si la noticia es certa, podrá dita artista anomenarse
Abril pero no hi ha dupte que sab trobar l' Agost en lo
mes de Novembre.

A consecuencia d' una polémica periodística ha tingut
lloch un lance de honor entre 'ls directores de *Le Matin* y lo
del *Rapide*, havent quedat ferit Mr. Doumer del últim de
dits periódichs.

Aveyám aquí quan 'n tindrem un.

Perque polémicas no 'n faltan.

Y homes de genit... també.

Los carlistas é integristas van donar lo gran escándol en la
Plassa de la Universitat.

Vamos, está vist que en Espanya es impossible tenir bons
governos; l' únich que 'ns faltava tastar ja dóna probas de
que es tan *carcamal* com los altres.

¡Quina gent d' ordrel

A la entrada del arquebisbe de Valencia á la ciutat del
Cid, va apareixer en lo balcó de la redacció de *La bandera*
federal, una inscripció que deya: *Jesucristo iba descalzo,*
cubierto de harapos y hambriento.

No tant, no tant...

No era tan federal tampoch.

Lo regidor Sr. Martí y Gofau ha sigut nombrat arcalde
en substitució de D. Manel Porcar.

Es alló de *Cura de moro*:

«Jo, D. Mariano, 'm pago á mí, D. Mariano.»

Pot ser que al últim tindrà rahó aquell!

Tot resultarà *opereta*.

Una equivocació còmica:

La filla del Comte de Xiquena, donya Silvia Alvarez de Toledo y Gutiérrez, ha sigut cridada per la tenencia de alcaldía del districte de *Buenavista* de Madrit, á fi de ser inclosa en lo allistament pera lo reemplás próxim.

Ab aquesta planxa l' oficial de quintas de *Buenavista* ha demostrat que la tenia molt dolenta.

Y á propòsit, senyor oficial, que no podríam arreglarnos de manera que en lloch de la citada senyoreta anès al servey de las armas la meva sogra?

Li adverteixo que si hi ha algun cabo capás de domesicarla... l' hi donaré sensé fernhi pagar cap quarto.

Si 's determina l' hi enviaré ficada en una gábia perquè no fassi desgracias pel camí.

¡¡Cregui que 'm faria un gran favor!!

Ha cridat poderosament l' atenció l' artístich y original jerro de plata-alumíni, exposat per los Srs. Coma germans, en la Exposició nacional de industrias artísticas.

Lo projecte d' obra de tant mérit es degut al artista don Eduardo Guarín, á qui felicitem de cor.

Sabém que pera últims del present mes s' inaugurarà en la vila de Torelló carrer de St. Bartomeu, n.º 1, una fonda á cárrech dels senyors Torner y Camps á la que, donada la amabilitat de sos duenyos y estar situada en un dels punts mes céntrichs de la vila, augurém grans prosperitats.

TEATRO MUNT Y CIPAL

10 FUNCIO D' ABONO

1. Sinfonía sobre motius d' ópera ú opereta.
2. La comedia de circunstancias del aplaudit autor dramátich don D. Iluvio.

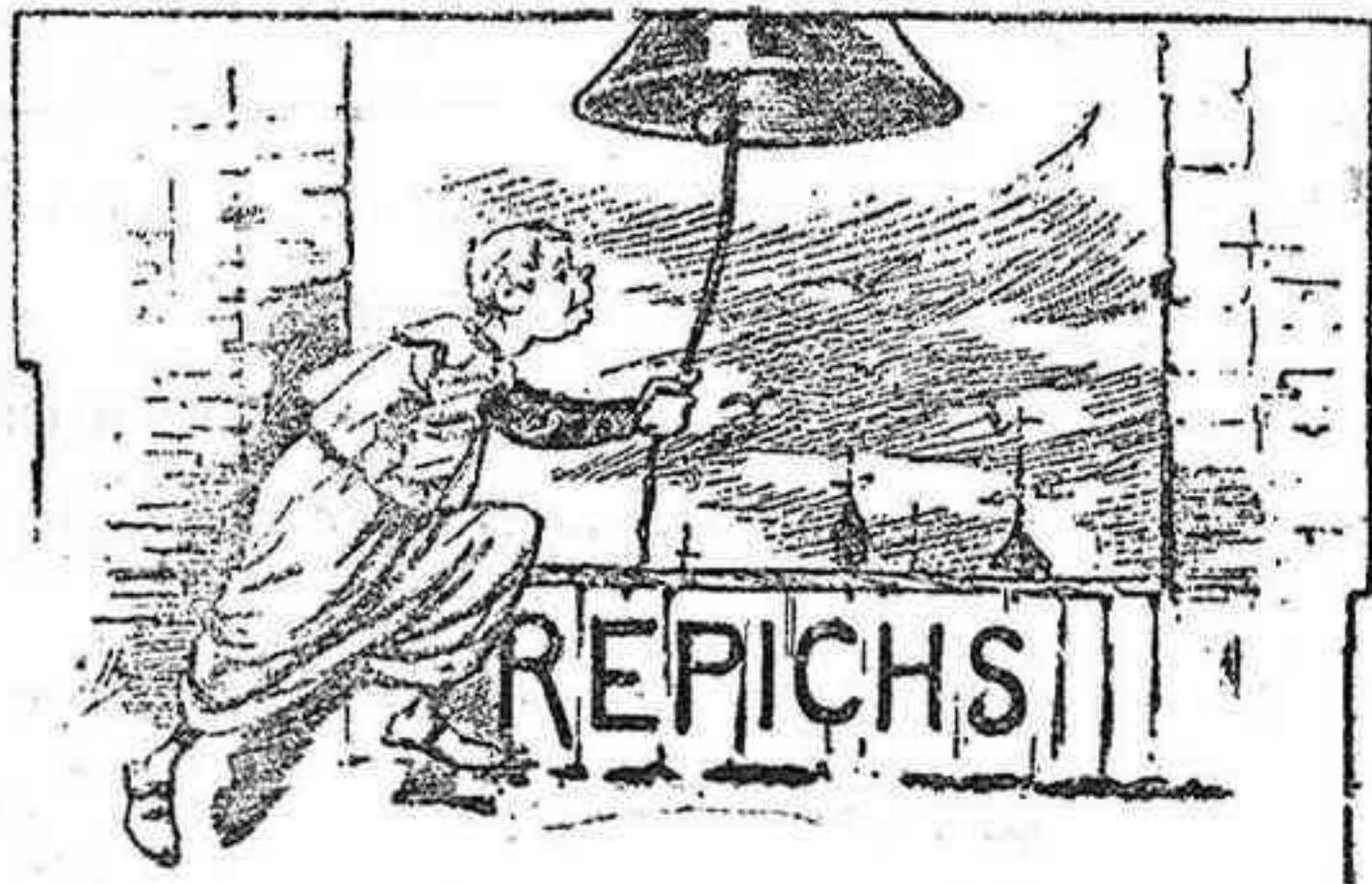
Investigación ó pasatiempo

Á jutjar per los ensajos no 's te gran confiança ab lo desenllás de la comedia. Sembla qu' acabarà fret.

3. La pessa de D. Heri Berto Capdevila:

NO HAY MAS ALCALDE QUE YO!

Entrada per la Barceloneta.

Lo *Catalanista* de Sabadell ab motiu de lo seu article-can-tárida al Sr. Roca y Roca que lo te ben merescut, ha tocat com vulgarment 's diu la flauta per casualitat.

Vet aquí un periódich qu' ara l' haura llegit algú á me's de los individuos de la familia dels de la Redacció.

Vaja... que podrán anar á sopar per la alegría.

Diuhén que l' únich comensal que no va brindar en lo banquet dat al Sr. Feliu y Codina, va ser lo Sr. Guimerá.

'S diu que va dir que no 'n sab.

Redeu! aquest sábi casi no sab de rés.

També diu que en dit banquet estavan de costar los autors de *Lo Monjo negre*, y *Rey y Monjo*.

No poden amagar lo carinyo entranyable que 's tenen.

Angeléts de Deu!

A pesar de lo atent que va ser ab nosaltres lo eminent Mestre Breton donantnos directament las gracias per las justas alabansas que varem fer de sa obra *Garin*, no consta lo nostre periódich en lo nombre dels del catàlech que s' ha fet imprimir per encárrech de dit Mestre.

No culpém al celebrat compositor; te molta educació y talent; pero es alló, *Vesten Anton*: Com es fora, no ha pogut evitarho.

Perc no descambihí que ja ho trobarem.

Vaja, Sr. Roca y Roca,... ja hem llegit la fulla que li ha dedicat lo *Catalanista* de Sabadell y que ab tanta profusió s' ha repartit per Barcelona.

¡Lo felicitem!

Desde aquellas pallissas del *Busilis* hont probava hasta la societat que vosté ni de escriure sab, que no n' havia rebut cap de tan tremenda.

La fulla citada diu vritats amargas, pero son grans vritats... ¡ey! en lo referent á vosté.

¡L' ha deixat que... ni pels gossos!

¡Que no sab rés de la vida privada de cap d' ells!

CORRESPONDENCIA

Anira: Félix Bertrán (arreglát), Joseph Reig, Manel del Triavia, (los epigramas, no), Joan Manubens Vidal.

Algo de: M. Emulap.

De M. Bonapasta: *Los cantars*. De A. Punsoda: *Retratos y Faula*. De Amadeo: *Capritxo*.

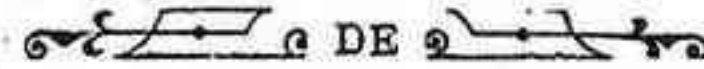
Fray Cireras, Madrid: Envihi trevalls mes curts. De F. Arolas: *Consequencias y epigramas*. De J. Miralles: *La Ramona*.

J. Bernat: *La Dolora* faria plorar massa.

Jaume R. y C. Ab ver sentiment no 'i podem complaure, puig 'ns no priva la promesa pendent que ferem de no ocuparnos d' alló..... mentres hi n'aji lo propietari y Director que tenen. rs questió de dignitat.

Tot lo demés ja es al cove com lo concejal sach de verí.

LITOGRAFIA BARCELONESA

Ribera y Estany

5, Sant Ramón, 5. = Barcelona.

En dit establiment se fan tota classe de impressións desde las mes senzillas á las mes lujosas, ab sorprendenta rapidés y preus inverossímils per lo económichs.

Tarjetas de visita ab cartulina superior.

Gran assortit de cromos de totas classes, propis per' anuncis industrials, programas de ball, menús, etc., etc.

Especialitat en carnets pera Societats.

En preparació elegantíssims dibuixos pera felicitacions propias pera las Pasquas de Nadal.

Veigis la última plana.

Lo president de la Ll. lga segons en P. del O.

PERA LAS PRÓXIMAS PASQUAS DE NADAL

s' está confeccionant un notable assortit de TARJETAS-CROMO propias pera felicitacions de

Serenos, Vigilants, Mossos de Caf , Perruquer as, Fondas, Carters, Repartidors, Forners, Lampistas, Sabaters, Manyans, Carboners, Escombriayres, etc., etc.,

en la sens rival LITOGRAFIA BARCELONESA de Ribera y Estany, situada en lo carrer de SANT RAMON, NÚM. 5.

PREUS SENS COMPETENCIA

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Ma primera n  es vocal y consonant la segona, tersa inversa vegetal y veur s que lo total es carrer de Barcelona.

J. REIG.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7—Carrer de Barcelona.
- 1 2 4 6 5 7— ” ”
- 1 2 4 6 5—Ofici.
- 3 3 6 2—Carrer de Barcelona.
- 1 2 4— ” ”
- 1 6—Animal.
- 2—Vocal.
- 5 6—Nota musical.
- 4 6 5—Riu d' Espanya.
- 4 2 5 2—Animal.
- 3 3 2 5 2— ”
- 3 3 6 1 5 6—Carrer de Barcelona.

REVOLT S.

ACENT GRAFO

A la total d' Altafulla me vareig tot una agulla.

UN A. VENDRELLENCH

GEROGLIFICH

! : + BIIIB

M : M

I T R A S

F. CARRERAS P.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 220

Xarada.—Ca-pi-to-li-na.
Geroglifich.—Cent menos setanta sis igual   vintiquatre y vintiquatre m s setanta sis igual   cent.

LA TOMASA

PERI DICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

Preus de suscripció:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pla
Cuba y Puerto Rico id.	2 ”
Extranjer id.	2'50 ”
Número corrent.	0'10 ”
“ atrassat.	0'20 ”

NOTA—Tota reclamació podr  dirigirse   la Administració y Redacció del peri dich, carrer de Sant Ramón, n.  5, LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

Lit. Barcelonesa, S. Ramón, 5.—Baia a